

Sammanträde	Arbetsmarknads- och integrationsutskottet
Plats och tid	Junogatan 2, vån 6 kl. 09:00 onsdagen den 05 juni 2024
Ordförande	David Sahlsten
Sekreterare	Annika Thorström/Linus Lindblad

Föredragningslista

Föredragande

1. Upprop och val av justerare
Förslag: 1:a Henrik Sundström, 2:a Anna-Lena Heydar	
2. Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets årshjul 2024
KS/2024:45	Se nedan
3. Arbetsmarknads- och integrationsutskottets övriga informationsärenden 2024
KS/2024:16	kl 11:40-12:00
Pia Strömsholm
Björn Wärnberg

Ledamot som är hindrad att delta i sammanträdet ska meddela detta till sekreteraren.

Tänk på att visa hänsyn vid mötet och använd inte parfym, rakvatten eller andra starkt doftande hygienartiklar.

09.00–09.30 EG (Etableringsgruppen), Annette Jonasson
09.30-10.00 Massflyktingars möjligheter att folkbokföra sig, Annette Jonasson
10.00-10.10 Fika
10:10-10:20 SIV, Said Osman
10:20-10:35 Socialtjänsten, Kerstin Windemo och Annica Johansson.
10:35-10:50 Barn och utbildning, Anneli Gustavsson
10:50-11:05 Digital delaktighet, Said Osman
11:05-11:10 Paus
11:15-11:40 Barn i fokus och Aktivitet förebygger, Emma Sandwall, Jonas Björk och Maria Lehto

Utvärdering SIV

2024-05-22

Dnr KS/2024:45

Handläggare

Utredare Linus Lindblad

Telefon +46522696351

linus.lindblad@uddevalla.se

Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets årshjul 2024, juni

Sammanfattning

Enligt det av arbetsmarknads- och integrationsutskottet antagna årshjulet är temat för juni, integration. Underteman är, SIV/EG, mått och statistik segregation samt utanförskapsindex. Föreslagna informationer är:

EG (Etableringsgruppen)

Utanförskapsindex

Utvärdering av samverkansgruppen SIV och de olika aktörernas insatser.

EG (Etableringsgruppen)

Den förvaltningsövergripande etableringsgruppen EG, träffas för att följa upp och samverka kring kommunens insatser för nyanlända. Det finns upparbetade rutiner för de lagstadgade insatserna.

Mottagandet av nyanlända har sjunkit kraftigt sedan kulmen år 2016. Detta beror på lagändringar och överenskommelser i EU, men också på att Sverige har blivit ett mindre attraktivt land att söka sig till. Enligt Migrationsverkets prognos, så förväntas knappt 7 000 personer (alla åldrar) att beviljas uppehållstillstånd under år 2024. Det är det lägsta antalet på 20 år. Cirka 40 av dessa 7 000 personer förväntas bosätta sig i Uddevalla. 12 personer via anvisning enligt bosättningslagen, resten som egenbosatta. Totalt finns i april ca 80 personer (alla åldrar) som befinner sig inom etableringens två första år.

Utanförskapsindex

Kommunen har följt utvecklingen av utanförskapet/segregationen på områdesnivå som ett mått på integration sedan år 2008 (statistik från 2006). Resultatet för 2024 finns inte tillgängligt ännu, varför utanförskapsindex kommer att skickas ut separat innan mötet. Förutom att följa förvärvsarbete, utbildningsbakgrund och valdeltagande, så redovisas även befolkningsutvecklingen med utländsk bakgrund. Uddevalla har tre områden/stadsdelar som har en övervägande andel invånare med utländsk bakgrund (60–70 %). Det är Dalaberg, Hovhult och Tureborg. Varför ett område är mer invandrartätt än ett annat beror bland annat på att området har en stor andel hyresrätter, samt att det sedan tidigare bor invandrare i området. Rapporter pekar på att man söker sig till områden där man känner igen sig och känner tillhörighet till.

2024-05-22

KS/2024:45

Utvärdering av samverkansgruppen SIV och de olika aktörernas insatser.

Socialtjänsten

Med anledning av den pågående dessinformationskampanjen mot bland annat LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) genomför socialtjänsten ett antal olika insatser.

Socialtjänsten erbjuder även stöd till familjehem och genomför tillsammans med Socialstyrelsen en kampanj för att utöka antalet familjehem. En av ambitionerna är att få en större bredd av familjehem som representerar fler kulturer än de som är etnisk svenska. Idag planeras information för att kunna öppna upp för fler familjer att bli familjehem. Inom socialtjänsten finns även projekt som riktar sig till specifika målgrupper och med olika syften, som mötesplats Dalaberg och de insatser som idag sker och som också planeras i lokalen på Tureborg.

Barn och utbildning

Barn och utbildning har i samverkan med flera aktörer genomfört en temavecka med föräldrafokus. Aktiviteten genomfördes efter att frågan lyftes i SIV av Rädda barnen och Föräldraresursen. Temaveckan har utvärderats och alla deltagare upplevde den som lyckad. I samverkan med Socialtjänsten planerar vuxenutbildningen hur de ska arbeta vidare.

De elever från vuxenutbildningen som deltog under temaveckan önskar att fler områden inkluderas, till exempel polisen och sjukvård samt ytterligare information om hur skolan och elevhälsan fungerar.

Höstens temaveckor alternativt temadagar där Mötesplats Dalaberg och träffpunkten på Tureborg inkluderas är under planering.

Kultur och fritid

Digital delaktighet.

Uddevalla kommun har arbetat med Digital delaktighet och är en del av det nationella nätverket Digidel. Syftet med nätverket är att alla ska kunna ta del av internet och dess möjligheter. Kommunen har genomfört aktiviteter för att öka digital kompetens och inkludering, med fokus på äldre och personer med funktionsvariationer. En fördjupad kartläggning har gjorts både internt med olika professioner, samt med målgruppen utrikes födda. Det finns planer på att även erbjuda aktiviteten med vissa anpassningar som tex digital etablering med språkstöd. Detta skulle öka möjligheten för utrikes födda med språksvårigheter att ta del av insatser som handlar om att öka den digitala kompetensen. Något som stämmer väl överens med projektets syfte: Att alla oavsett etnisk eller kulturell bakgrund ske ges samma digitala tillgänglighet och ges förutsättningar att upprätthålla sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter genom de digitaliserade verktyg som idag finns.

2024-05-22

KS/2024:45

Barn i fokus och Aktivitet förebygger

Projektet Barn i fokus har pågått sedan i början av 2023. Ett av projektets tre insatsmål är Meningsfull fritid för barn och familjer. Projektet är förvaltningsövergripande och Uddevalla kommun har utgått från redan befintliga samverkansforum SIV och AIU. En kartläggning och workshop gjordes bland annat i SIV där ett utvecklingsområde gällande just meningsfull fritid för barn identifierades. Projektet har blivit inspirerat av Aktivitet Förebygger i Ängelholm, och en pilot startade upp på Ramnerödsskolan där ca 60 elever i Åk 4 fick en timme schemalagd föreningsaktivitet med föreningsledare och kulturskolan. Kultur och fritidsförvaltningen har sökt HPR-medel för ett treårigt projekt och har nu anställt en AF-samordnare.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2024-05-21

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och integrationsutskottet beslutar

att notera informationen till protokollet

Ärendebeskrivning

EG (Etableringsgruppen)

Sveriges mottagande av nyanlända ligger i dag på en historiskt låg nivå och enligt Migrationsverkets prognos kommer knappt 7 000 personer att beviljas uppehållstillstånd i Sverige under 2024. Av dessa 7 000 personer förväntas 40 bosätta sig i Uddevalla. Idag bor det cirka 80 personer i Uddevalla som befinner sig inom etableringens första två år. Förklaringen till det i dag förhållandevis låga mottagandet är förändrad lagstiftning, överenskommelser inom EU och att Sverige numera ses som ett mindre attraktivt land för asylsökande att söka sig till.

Den förvaltningsövergripande etableringsgruppen (EG) är ett samverkanforum för uppföljning och samverkan kring kommunens insatser för nyanlända.

Massflyktingar

Mottagandet av nyanlända kommer att påverkas av att massflyktingar från Ukraina kommer att folkbokföras i landet under de kommande åren. Enligt lagrådsremiss *"Ukrainarnas livsvillkor ska förbättras"* föreslås folkbokföring från 1 november 2024, för de som vistats i landet under minst ett år (vilket merparten av ukrainarna har gjort). Januari 2024 var ca 38 500 inskrivna som skyddssökande enligt massflyktsdirektivet (29 % män, 44 % kvinnor, 27 % barn). 1 november 2024 förväntas ca 33 000 massflyktingar vara aktuella för folkbokföring. 21 000 av dessa är i arbetsför ålder. Det finns även ett förslag i EU om att förlänga massflyktsdirektivet ytterligare ett år till 4 mars 2026. Vid den tidpunkten kan en stor andel av massflyktingarna uppfylla kraven

2024-05-22

KS/2024:45

för folkbokföring även enligt nuvarande regelverk (vistelsetiden i landet är avgörande för möjligheten till folkbokföring). Om inte någon av ovanstående förändringar träder i kraft, så förväntas en större andel massflyktingar söka asyl när massflyktsdirektivet upphör den 4 mars 2025 och utifrån dagens förutsättningar beviljas uppehållstillstånd under 2025 och 2026. Migrationsverket har ännu inte tagit hänsyn till de olika scenarierna i sin senaste prognos i april. Nästa prognos kommer den 26 juli.

Oavsett vilket scenario som blir aktuellt, så kommer Uddevalla att se ett tillfälligt högre mottagande på grund av att personer från Ukraina folkbokförs. I Uddevalla finns den 1 april 2024, cirka 165 skyddsökande enligt massflyktsdirektivet. 85 bor i kommunalt boende och resten är egenbosatta. Det är bara de som bor i Migrationsverkets boende (ABO) + kommunalt boende som sedan kan få hjälp med bosättning. De som är egenbosatta antas bo kvar och folkbokför sig på den adress de idag bor. Detta innebär att ca 100–150 personer kan vara aktuella för folkbokföring från 1 november. Knappt hälften av dessa kan bli aktuella för anvisning för bosättning i kommunen enligt Bosättningslagen. Det ska poängteras att inga beslut ännu är fattade och ovanstående scenario är ännu bara tänkbara scenario.

Sammanfattning av lagrådsremiss

”Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd”

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2024. En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd före den 1 november 2023, ska folkbokföras om han eller hon kan antas komma att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila här i landet åtminstone till och med den 4 mars 2025 då massflyktsdirektivet upphör. En anmälan om inflyttning ska lämnas till Skatteverket inom fyra veckor från den dag lagen har trätt i kraft (1 november 2024). När en person ska folkbokföras behöver hen personligen inställa sig vid ett av Statens servicecenters servicekontor för att styrka sin identitet.

Följderna av de förändringar som föreslås ge massflyktingar med tillfälligt skydd möjlighet att folkbokföra sig är att bland annat: 1. Tillgång till etableringsersättning a 308 kr/dag att jämföra med de 71 kr/dag som de i dag får i dagersättning. 2. Tillgång till arbetsmarknadspolitiskt program (Etableringsprogrammet) och studier på Komvux. 3. Tillgång till Hälso- och sjukvård. 4. Möjlighet att beviljas ekonomiskt bistånd. Folkbokföringen kommer även innebära skolplikt för barn.

Föreslagen förändring kommer dock inte leda till att de som omfattas av förändringen får rätt till bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken (barnbidrag, assistansersättning, äldreförsörjningsstöd, bostadsbidrag, samt föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå). Orsaken är att det krävs förändringar i socialförsäkringsbalken för att ovanstående grupp ska ha rätt till bosättningsbaserade förmåner.

Förändringen innebär inte heller att de som omfattas av förändringen har rätt till insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Regeringen har gett i uppdrag åt en kommitté att föreslå en ny modell för kvalificering till socialförsäkringsförmåner och ekonomiskt bistånd (dir.2023:149).

2024-05-22

KS/2024:45

Vad avser bosättning, så pågår ett arbete inom Regeringskansliet med att se över vissa delar av bosättningsregelverket. Anvisning till kommunerna för bosättning av de massflyktingar som beviljats uppehållstillstånd kan komma att ske, dock enbart för de personer som bor i Migrationsverkets anläggningsboende eller Kommunala boenden. Egenbosatta massflyktingar ansvarar själva för bostadsanskaffande och blir inte aktuella för anvisning till kommun.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Föreslagen förändring kan medföra vissa ökade kostnader för kommunerna på grund av att de nya kommuninvånarna vid behov kommer att kunna beviljas ekonomiskt bistånd och andra insatser som kommunen ger med stöd av socialtjänstlagen. Kostnader kan även öka i samband med bosättning då ett större antal personer antas anvisas kommunen för bosättning.

Statsbidraget för kommunala boende för massflyktingar upphör och kommunen kommer i stället ersättas med samma statsbidrag som utbetalas för andra nyanlända för kostnader i samband med mottagande (schablonersättning för etableringsinsatser, initial ersättning, samt i förekommande fall ersättning för mottagande av ensamkommande barn.)

Utanförskapsindex

Uddevalla minskade i befolkning år 2023. En påverkande faktor till detta är bland annat den minskade invandringen. Befolkningsförändringen de senaste 21 åren, ser ut på följande sätt:

- Totala befolkningsökningen mellan år 2002–2023 = + 7 362 personer (från 49 683 till 57 045).
- Befolkningsökningen 2002–2023 *utländsk bakgrund* = + 7 447 personer (från 6 063 till 13 510).

Utländsk bakgrund har den som är utrikes född, eller född i Sverige med båda föräldrarna utrikes födda.

- De flesta med utländsk bakgrund är utrikes födda (75 %).
- 74 % (7 430) av de 10 064 utrikes födda år 2023, har svenskt medborgarskap.
- 23,7 % av Uddevallas invånare år 2023 har utländsk bakgrund
- 17,6 % av Uddevallas invånare år 2023 är utrikes födda (Riket = 20,6 %)

Uddevalla minskade med 237 invånare mellan åren 2022 och 2023 (74 av dessa hade utländsk bakgrund och 163 inrikes bakgrund). Trots minskningen så är Uddevalla en av de kommunerna i Fyrbodal som har haft lägst procentuell negativ befolkningsutveckling.

Befolkningsförändring på områdesnivå mellan 2010 och 2023

(Inom parentes, andel utrikesfödda bosatta i området 2023)

De bostadsområden (Nyko 4) som ökat mest av *invånare med utländsk bakgrund* är:

- Tureborg + 710 (68,4 %)
- Dalaberg + 612 (69,6 %)
- Centrala staden + 419 (28,7 %)
- Hovhult + 348 (60,4 %)

2024-05-22

KS/2024:45

Totala befolkningsförändringen för samma bostadsområden mellan 2010 och 2023

- Tureborg + 445
- Dalaberg + 291
- Centrala staden + 509
- Hovhult - 85